

REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana

Spletna stran: www.zagovornik.si
Elektronska pošta: gp@zagovornik-rs.si
Telefon: 080 81 80

Ministrstvo za infrastrukturo in energetiko

Tržaška cesta 19
1000 Ljubljana

Elektronski naslov: gp.mzi@gov.si

Številka: 0702-71/2026/6
Datum: 1. 7. 2026

Zadeva: **Priporočilo Zagovornika načela enakosti glede zakonske ureditve zamenjave tujih voznških dovoljenj za slovenska**

Spoštovani,

Zagovornik načela enakosti (Zagovornik) je na podlagi pobud posameznikov, vključno s predstavnikom sindikata, obravnaval izvajanje 68.a člena Zakona o voznikih (ZVoz-1). Ta imetnikom voznških dovoljenj, pridobljenih v Bosni in Hercegovini, Srbiji, Črni gori, Severni Makedoniji in na Kosovu omogoča zamenjavo voznškega dovoljenja brez opravljanja praktičnega dela voznškega izpita le v roku enega leta od prijave prebivališča v Sloveniji. Posledično morajo številni vozniki, ki v Sloveniji živijo že več let in imajo veljavna vozniška dovoljenja ter dolgoletne voznške izkušnje, za zamenjavo dovoljenja opravljati praktični del voznškega izpita. Zagovornik ocenjuje, da časovna omejitev možnosti zamenjave voznškega dovoljenja za slovensko brez potrebnega opravljanja praktičnega dela voznškega izpita na eno leto ni prepričljivo utemeljena z vidika prometne varnosti, povzroča pa neenako obravnavo posameznikov glede na državo izvora voznškega dovoljenja ter odpira vprašanje skladnosti z načelom enake obravnave. Zato Zagovornik na podlagi druge in šeste alineje 21. člena Zakona o varstvu pred diskriminacijo izdaja priporočilo.

Zagovornik načela enakosti priporoča Ministrstvu za infrastrukturo in energetiko, da pripravi premembe Zakona o voznikih, s katerimi se odpravi časovna omejitev iz prvega odstavka 68.a člena ZVoz-1 ali drugače uredi zamenjava voznških dovoljenj, pridobljenih v Bosni in Hercegovini, Srbiji, Črni gori, Severni Makedoniji in na Kosovu, tako, da ne bo več prihajalo do neupravičenega razlikovanja med posamezniki glede na državo izvora njihovega voznškega dovoljenja ali čas prijave prebivališča v Republiki Sloveniji.

Vljudno vas naprošamo, da nas v roku 30 dni od prejema tega dopisa obvestite o upoštevanju priporočila. Na voljo smo vam za morebitna dodatna pojasnila.

S spoštovanjem,

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Poslano:

- Ministrstvo za infrastrukturo in energetiko, gp.mzi@gov.si

V vednost:

- Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo, gp.mnz@gov.si
 - Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, gpzrsz@ess.gov.si
 - Vlada Republike Slovenije, gp.gs@gov.si
 - Državni zbor Republike Slovenije, gp@dz-rs.si
 - Državni svet Republike Slovenije, gp@ds-rs.si
 - Urad predsednice Republike Slovenije, gp.uprs@predsednica-slo.si
 - Varuh človekovih pravic, info@varuh-rs.si
- v zbirko dok. gradiva

Priloga:

- Utemeljitev strokovne službe Zagovornika št. 0702-71/2026/6

**UTEMELJITEV STROKOVNE SLUŽBE ZAGOVORNIKA K PRIPOROČILU
ŠT. 0702-71/2026/6**

Zagovornik načela enakosti priporoča Ministrstvu za infrastrukturo in energetiko, da pripravi premembe Zakona o voznikih, s katerimi se odpravi časovna omejitev iz prvega odstavka 68.a člena ZVoz-1 ali drugače uredi zamenjava voznških dovoljenj, pridobljenih v Bosni in Hercegovini, Srbiji, Črni gori, Severni Makedoniji in na Kosovu, tako, da ne bo več prihajalo do neupravičenega razlikovanja med posamezniki glede na državo izvora njihovega voznškega dovoljenja ali čas prijave prebivališča v Republiki Sloveniji.

Na Zagovornika načela enakosti (Zagovornik) se je obrnilo več posameznikov, med njimi tudi predstavnik sindikata, ki so opozorili na nelogično situacijo pri izvajanju 68.a člena Zakona o voznikih¹ (ZVoz-1) v praksi. Ta v prvem odstavku določa, da lahko imetnik veljavnega voznškega dovoljenja, izdanega v Severni Makedoniji, Bosni in Hercegovini, Črni Gori, na Kosovu ali Srbiji, ki ima običajno prebivališče v Republiki Sloveniji, brez opravljanja praktičnega dela voznškega izpita zamenja veljavno voznško dovoljenje za slovensko voznško dovoljenje **najpozneje eno leto od dneva prijave prebivališča v Republiki Sloveniji.**

Gre za primere voznikov in voznic, ki v Sloveniji živijo že dalj časa in želijo še pred potekom veljavnosti njihovih voznških dovoljenj, ki so jih pridobili v državah naslednicah nekdanje Jugoslavije, ki niso članice EU, zamenjati za slovensko voznško dovoljenje. Zaradi določbe novega 68.a člena ZVoz-1 oziroma problematičnega tolmačenja te določbe bi morali zato, ker imajo svoje običajno (večinoma stalno) prebivališče v Sloveniji prijavljeno več kot eno leto, (ponovno) opravljati praktični del voznškega izpita.

Gre za osebe, med katerimi so tudi vozniki avtobusov in drugi profesionalni vozniki. Pobudniki za obravnavno tega vprašanja pri Zagovorniku so se spraševali, **v čem je smisel, da te osebe (ponovno) opravljajo praktični del voznškega izpita.**

Poleg tega je **situacija primerljiva z državljani držav EU (ter Liechtensteina, Norveške in Islandije)**, ki v Sloveniji zamenjajo tuje voznško dovoljenje za slovenskega. To določa 68. člen ZVoz-1, katerega dikcija je v bistvenem enaka kot v 68.a členu, le brez omejitve enega leta od prijave prebivališča, v katerem bi morala oseba zamenjati veljavno tuje voznško dovoljenje za slovenskega.

Zagovornik je zadevo preučil v okviru svojih svetovalnih pristojnosti, skladno z določbami 21. člena Zakona o varstvu pred diskriminacijo² (ZVarD). Pri tem se je osredotočil na položaj oseb z določeno osebno okoliščino, v tem primeru glede na njihovo **etnično poreklo** oziroma **državljanstvo**, vezano na države iz 68.a člena ZVoz-1. Gre za posredno povezavo z omenjenima osebnima okoliščinama, saj so osebe, ki so pridobile voznško dovoljenje v navedenih državah naslednicah bivše Jugoslavije, ki niso članice EU, večinoma še državljani omenjenih držav (ker še niso pridobili slovenskega državljanstva) ali pa iz teh držav izvira vsaj njihovo etnično poreklo (če so že pridobili slovensko državljanstvo).

¹ Uradni list RS, št. 92/22 – uradno prečiščeno besedilo, 153/22, 102/25 in 16/26

² Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg

Pravnik mag. Andrej Bitrakov v svojem članku »Anomalije v postopkih zamenjave tujega vozniškega dovoljenja za slovensko« (Pravna praksa, št. 4, 2026, str. 6-8.) opozarja na problematičnost oziroma po njegovi oceni neustreznost dobesednega branja določbe 68.a člena ZVoz-1. Pri tem se je naslonil na **sklep Ustavnega sodišča Republike Slovenije (US RS) št. U-I-119/99 z dne 23. 5. 2002**, ki je v vsebinsko enaki zadevi, ki je takrat veljala za vse tujce v določbah 134. in 135. člena Zakona o varnosti cestnega prometa³ (ZVCP) odločilo (17. točka Sklepa): *»Čeprav ZVCP ni izrecno določil, kdaj začne teči enoletni rok za tiste tujce, ki so pridobili dovoljenje za prebivanje pred uveljavitvijo ZVCP, [...] ni mogoča drugačna razlaga kot da je ta rok v teh primerih začel teči z dnem uveljavitve ZVCP. Razlaga, po kateri navedena obveznost ne bi veljala za tiste tujce, ki so prebivali v Republiki Sloveniji pred uveljavitvijo ZVCP, bi bila v nasprotju z Ustavo, saj bi povzročila neenakopravno obravnavanje tujcev.«*

Mag. Andrej Bitrakov je naslanjajoč se na odločitev v sklepu US RS št. U-I-119/99 opozoril, da bi moralo biti v zadevnih primerih ustrezno tolmačenje navedenega člena zakona tako, da začne enoletni rok za zamenjavo tujega vozniškega dovoljenja za slovenskega za imetnike tujih vozniških dovoljenj iz navedenih držav, ki so ob uveljavitvi spremembe zakona, s katero je bil vanj uveden 68.a člen (ZVoz-1F), že prebivali v Sloveniji, teči z dnem uveljavitve ZVoz-1F, tj. 20. 12. 2025, in ne z dnem njihove dejanske prijave prebivališča v Sloveniji (pred 20. 12. 2025). To pomeni, **da bi imele navedene osebe po z Ustavo skladnem tolmačenju določbe 68.a člena ZVoz-1 dejansko možnost, da do 20. decembra 2026 zamenjajo tuje vozniško dovoljenje za slovenskega brez (ponovnega) opravljanja praktičnega dela vozniškega izpita.**

Zagovornik se je 1. 4. 2026 s poizvedbo obrnil na Ministrstvo za infrastrukturo (ministrstvo). Povprašal ga je, kako upravne enote uporabljajo določbo 68.a člena ZVoz-1 pri obravnavi oseb, ki imajo v Sloveniji že več let prijavljeno običajno (stalno) prebivališče; kakšna navodila so upravne enote dobile s strani ministrstva v zvezi z izvajanjem 68.a člena ZVoz-1 v svojih postopkih; ali na ministrstvu razmišljajo o spremembi navodil v luči odločitve US RS v sklepu št. U-I-119/99 z dne 23. 5. 2002, če so dosedanja navodila z njo v nasprotju; ali menijo, da bi morali zadevo natančneje določiti, morda z novo prehodno določbo ZVoz-1, če po mnenju ministrstva tolmačenje 68.a člena ZVoz-1 ni ustrezno.

Ministrstvo je v svojem odgovoru Zagovorniku (št. 010-52/2026-2430-248-02121945, 14. 4. 2026) pojasnilo, da je 68.a člen ZVoz-1 posebna izjema od splošne ureditve zamenjave tujih vozniških dovoljenj iz 67. člena ZVoz-1 in jo je zato treba razlagati restriktivno. Po stališču ministrstva lahko imetniki vozniških dovoljenj iz Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne gore, Severne Makedonije in Kosova brez opravljanja praktičnega dela vozniškega izpita zamenjajo vozniško dovoljenje le, če od prijave prebivališča v Sloveniji ni minilo več kot eno leto. Za osebe, ki so v Sloveniji prijavljene dlje časa, ali so vlogo vložile pred uveljavitvijo novele ZVoz-1F, velja splošna ureditev iz **67. člena ZVoz-1**, ki zahteva opravljanje praktičnega dela vozniškega izpita.

Ministrstvo je še navedlo, da je upravnim enotam izdalo navodila za enotno uporabo zakona, ki temeljijo na jezikovni in sistemski razlagi določbe ter ne dopuščajo razširitvene razlage enoletnega roka. Čeprav se zavedajo težav, ki jih takšna ureditev povzroča nekaterim posameznikom, na ministrstvu menijo, da teh težav ni mogoče reševati z drugačno razlago zakona, temveč le z morebitnimi zakonodajnimi spremembami. Ob tem je izpostavilo tudi prihodnje usklajevanje nacionalne ureditve z novo evropsko direktivo o vozniških dovoljenjih (**Direktiva (EU) 2025/2205** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. 10. 2025). Direktivo morajo vse članice EU prenesti v svoje nacionalne zakonodaje do novembra 2027 oziroma 2028.

³ Uradni list RS, št. 30/1998

Razumeti gre, da je v opisani zadevi ključno preverjanje, ali je poznavanje cestno prometnih predpisov in znanje praktične vožnje z osebnim avtomobilom ali drugim prevoznim sredstvom, ki ga potrjuje tuje vozniško dovoljenje osebe, skladno s pravili vožnje po cestah v Sloveniji, ali pa bi bilo to treba še preveriti z izpitom iz praktične vožnje.

ZVoz-1 v šestem odstavku 67. člena določa, da praktičnega dela voznškega izpita ni treba opraviti imetnikom voznških dovoljenj tistih tujih držav, ki jih **minister**, pristojen za promet, **določi s pravilnikom** na podlagi **ocene kakovosti izobraževanja, teoretičnega znanja in znanja vožnje motornih vozil voznikov ter prometno-varnostnih razmer v posamezni tuji državi**. Tako Pravilnik o voznških dovoljenjih⁴ v drugem in tretjem odstavku 19. členu določa nekaj teh izjemnih držav: **Japonska, Južna Koreja, Združeni arabski emirati in Avstralija**. Pri njih za možnost pridobitve slovenskega voznškega dovoljenja ni navedenih časovnih omejitev, vezanih na prijavo prebivališča v Sloveniji.

Zastavlja se vprašanje, ali so način vožnje, prometna ureditev in predvsem pravila cestnega prometa, ki veljajo v preostalih državah, naslednicah nekdanje Jugoslavije (brez Hrvaške), tako drugačna od teh, ki veljajo (po evropskih standardih) v Sloveniji, da bi bilo treba znanje imetnikov voznških dovoljenj, izdanih v teh državah, preverjati s praktičnim delom voznškega izpita. In zakaj to primerjalno ni potrebno za voznike z veljavnim voznškim dovoljenjem, izdanim na Japonskem, v Južni Koreji, Združenih arabskih emiratih ali Avstraliji (v slednji se npr. vozi po levi strani cestišča)?

To je verjetno vodilo tudi **pobudnike spremembe ZVoz-1F**, s katero se je za voznike v Sloveniji, ki imajo veljavna vozniška dovoljenja, izdana v navedenih državah z območja bivše Jugoslavije, ki (še) niso v EU, uvedla poenostavljena zamenjava voznških dovoljenj – po zgledu ureditve za državljane drugih držav članic EU. Vendarle pa se omenjenih držav ni enostavno priključilo k ostalim v **68. členu ZVoz-1**, temveč se je uvedel nov 68.a člen z vprašljivo časovno omejitvijo, ki nima ustrezno predstavljene podlage – tj. smiselno pojasnjene razloga za to časovno omejitev (razen spodbude, da se tuje dovoljenje čim prej zamenja za slovenskega – kar pa ne rešuje problema tistih, ki imajo v Sloveniji že več let prijavljeno prebivališče).

Delno je sicer enoletna časovna omejitev argumentirana z njeno navedbo že v **66. členu ZVoz-1** (na kar je opozorilo tudi ministrstvo v svojem odgovoru Zagovorniku), ki pa na splošno velja za vse tujce, ki imajo v Sloveniji običajno prebivališče, prijavljeno na podlagi dovoljenja za prebivanje, tj. da lahko z veljavnim tujim voznškim dovoljenjem vozijo v Sloveniji eno leto. Če pa gre za državljane Slovenije, ki so živeli v tujini in so zdaj v Sloveniji, pa dve leti. Vendar pa takšna omejitev ne velja za državljane držav članic EU, Liechtensteina, Norveške ali Islandije.

Upravičeno bi podobno opozorilo veljalo upoštevati tudi pri drugih, zlasti evropskih državah, kot so npr. Moldavija in Ukrajina (kandidatki za članstvo v EU) ter Turčija in Albanija.⁵

⁴ Uradni list RS, št. 200/20, 3/21 in 60/22

⁵ Glej npr.: https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/zakonodaja/izbran!/ut/p/z1/jY_BCoJAFEW_xYVb31OxrJ0SGGMRapLNjSmUVBHximhr09oVZT4dvdyzoUHFdKgbf6oeK4q0eb1mM90cSGr0CNhYGLqBC5Gx_AQk62Prr-E0xdqxQ5GG8vfJ2hikphA5_j45zyc508AdHqeAOW1KN6vem1huxyoZDcmmTTucqXLpbp-raOOwzAYXAheM-MqGh1_KaXoFWSfJHRNmmmbPHTt5mvYCc9LReA!!/dz/d5/L2dBIS9vZ0FBIS9nQSEh/?uid=C1257A70003EE6A1C1258D3F003C980E&db=kon_zak&mandat=IX&tip=doc.

Razumeti gre, da bo treba z upoštevanjem vseh teh pomislekov **v postopku implementacije Direktive (EU) 2025/2205** (zlasti po šestem odstavku 15. člena) enotneje urediti postopek zamenjave voznških dovoljenj, pridobljenih v tujih državah, s slovenskimi, pri čemer bo ključna vpeljava **enotnega postopka in meril za oceno sistema pridobivanja voznškega dovoljenja v tretjih državah, ki zagotavlja raven varnosti v cestnem prometu, primerljivo z ravni v državah članicah EU** (kot je na to opozorilo tudi ministrstvo).

Zato Zagovornik že zdaj v duhu Direktive (EU) 2025/2205 ter upoštevajoč predstavljene spornosti, dileme in nelogičnosti predlaga ministrstvu, da:

- ali se črta iz 68.a člena ZVoz-1 določbo o časovni omejitvi enega leta;
- ali se črta celoten 68.a člen ZVoz-1 in se države iz tega člena dodatno navede v 68. členu ZVoz-1;
- ali se črta 68.a člen ZVoz-1 in se države iz tega člena dodatno navede v tretjem odstavku 19. člena Pravilnika o voznških dovoljenjih;
- ter se v vsakem od teh primerov doda še Moldavijo, Ukrajino, Turčijo in Albanijo.